

1- ئېم ژوور س ر ه ندى ه ي . يان

2- $12 = 7+5$ يان

3- كورتريى دوورى ل نوان دوو خا دا ه كى راست .

ل نمونى ي ك مدا ئاشكراي ك ه موو ت نك يان ج ست ي ك س ر ه ندى Dimension ه ي ك در ئى و پانى و ب رزيى (3D) و ئ م م عريف ي ل ر ك گى د ر نجامگىرى ژيرگ رايى و ب د ست ها توو , ه رو ها ل م نمونى ي كدا ژوور ك حا ت كى د ستنيشا نكراو ل لايى ن م و .

ل نمونى دوو مدا $12 = 7+5$ ئاشكراي ك ماتما تيك م عريف ي كى نائ زموو و ل ر ك گى د ر نجامگىرى ژيرگ رايى و ب د ست ها توو , وات پويست ب ئ زموون كردن ناكات . ئ م حا ت ش ل لايى ن ئ م و د ستنيشان كراو ئ گينا $2+10$, $3+9$, $6+6$, و هتد ب ه مان ش و د ر نجام كا نيان ي كسان ب 12 .

نمونى س ي م ب ك گ نويست كى ئ ن داز يى ب م ه ردوو چ مكى خا و ه لى راست ه گرى د ست واژى كورتريى دوورى نين ب كو ئ م د ست واژ ي ل لايى ن م ر ف و داه نراو وات د ستكرد Synthetic .

س ي م : پاشنى د ستكردان Synthetic aposteriori
د ستكرد وات ئ م چ م كمان داه ناو ئيجا ل ر ك گى ئ زموون و م عريف ي كمان ب د ست ه ناو .

ب نمونى ك د كين :

- خرايى د نك ۳۳۳ م تر ل چرك ي كدا ,
ل ر دا م تر و چرك ب ش ك نين ل ج وه رى د نك ب كو م ر ف كان
ر ك ك و توون ك ئ م دوو چ م ك ب پوانى خرايى و كات ب كار به نين
وات د ستكردن . ئيجا دواى داه نانى ئ م چ م كان ب ئ زموون
د ر ك و توو ك خرايى د نك ۳۳۳ م تر ل چرك ي كدا .

ديدى كانت ب واقع Kant's View on Reality
كانت پ يواي ك بوونى شت كان ل سروشتدا دوو ر ه نديان ه ي
س بار ت ب د ر ف تى ب د ست ه نانى م عريف .

(شت ك - ل ناو - خى) : (The Thing -in- Itself) يان
(noumena), وات بوونى شت كان پشت ن ب ستوو ب ئ م و
ل كدان و كانى ئ م س بار ت ب م شت ن . ل م ر ه ندى دا م ر ف
د ر ف تى ب د ست ه نانى م عريف ي نيب س بار ت ب ج وه ر يان خودى
شت كان ل ناو خ ياندا .

كانت ئ و شت نى ك ناك و ن ب ر ه ست و ر كانمان يان ل د ر و
م وداى ئاگايى Consciousness ئ م دان ناود ن ت ترانس دنت (يان

مٔودا بٔدٔر (Transcendent) ، ؤک نمٔوونٔ بٔ ترانسدٔنت یان مٔودا بٔدٔر دٔتوانین ئاماژٔ بٔ خودا بکٔین چونکٔ خودا لٔدٔر ؤ مٔودای ئاگایی ئٔمٔدایٔ و ناکٔؤتٔ بٔر هٔستٔؤرٔکانمان ؤک بینین و بیستن و هتد .

(شتٔکٔ-بٔ-ئٔمٔ) : (The Thing – for – Us) ، یان چٔنیٔتی بٔدیارکٔوتنی شتٔکان بٔ مرٔف (phenomena) . لٔم حأٔتٔ مرٔف دٔرفٔتی بٔدٔستھٔنانی مٔعریفٔی هٔیٔ سٔبارٔت بٔ شتٔکان کٔ چٔن بٔ ئٔمٔ دٔردٔکٔون . ئٔو مٔعریفٔیی کٔ مرٔف دٔتوانٔت بٔدٔستی بهٔنٔت سٔبارٔت بٔو شتانی کٔ دٔکٔونٔ بٔر هٔستٔؤرٔکانمان و لٔ مٔودای ئاگایی ئٔمٔدان کانت ناویان دٔنٔت ئیمانٔنت Immanent . نمٔوونٔ بٔ ئیمانٔنت ، مٔعریفٔی مرٔفٔ سٔبارٔت بٔ کٔرٔستٔ بٔکارها توؤکانی رٔزانٔمان ، دٔریاکان ، شاخٔکان ، ئاژٔٔان و هتد .

کاتیگٔریٔکانی کانت Kant`s Categories
پٔلبٔندی (یان کاتیگٔری) Category لای کانت واتٔ چٔمکٔکی پاراؤ Pure Concept تٔگٔیشتن و خٔسٔٔتٔکانی دٔرکٔوتنی شتٔکان بٔ گشتی پٔش ئٔزموونکران .

کانت دوازده کاتیگٔری دٔستنیشان کردؤ بٔم شٔؤیی خوارٔؤ :
1- چٔناییٔتی (Quality) کٔ ئٔمانٔ دٔگٔرٔتٔؤ :
واقع Reality ، نٔفی Negation ، سنوورداریٔتی Limitation.

ئٔم سٔ کاتیگٔریٔ بٔ دٔستنیشان کردنی هٔبوون یان نٔبوونٔ لٔ واقعدا یان هٔبوونٔکی سنووردار لٔ واقعدا .

2- چٔنداییٔتی (Quantity) کٔ ئٔمانٔ دٔگٔرٔتٔؤ :
یٔکتایی Unity ، فرٔیی Plurality ، گشتگیریٔتی Totality.

ئٔم سٔ کاتیگٔریٔ بٔ دٔستنیشان نکردنی بٔی شتٔکانٔ ، یٔک یٔکٔ یان زٔریان گشت

3- شٔواز (Modality) کٔ ئٔمانٔ دٔگٔرٔتٔؤ :
بوون Existence ، شیان Possibility ، پٔویست کردن Necessity
ئٔم سٔ کاتیگٔریٔ بٔ دٔستنیشان نکردنی بوون یان نٔبوون ، شیان و نٔشیان ، پٔویستکردن و پٔویست نٔکردنٔ.

4- پٔیؤندی (Relation) کٔ ئٔمانٔ دٔگٔرٔتٔؤ :
چٔوهٔر و خٔسٔٔتٔ Inherence and Subsistence ، هٔکاریٔتی و

کاریگ‌ری‌تی

Causality and Dependence ، هاوب‌شی‌تی Community .

ن‌م‌س‌م ک‌اتیگ‌ری‌تی ب‌ د‌ست‌ن‌ی‌ش‌ان‌ک‌رد‌نی پ‌ی‌و‌ندی ن‌وان ج‌و‌ه‌ر و
خ‌س‌س‌س‌ت ، ه‌کاری‌تی و کاریگ‌ری‌تی ، هاوب‌شی‌تی ن‌وان دوو
ب‌زارد .